GRADES 1 to 12 DAILY LESSON LOG	School:		Grade Level:	V
	Teacher:		Learning Area:	ARALING PANLIPUNAN
	Teaching Dates and Time:	FEBRUARY 13 – 17, 2023 (WEEK 1)	Quarter:	3RD QUARTER

	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY
I. LAYUNIN					
A. Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ang mapanuring pag-unawa sa mga pagbabago sa lipunan ng sinaunang Pilipino kabilang ang pagpupunyagi ng ilang pangkat na mapanatili ang kalayaan sa Kolonyalismong Espanyol at ang impluwensya nito sa kasalukuyang panahon.				
B. Pamantayan sa pagganap	Nakakapagpakita ng pagpapahalaga at pagmamalaki sa pagpupunyagi ng mga Pilipino sa panahon ng kolonyalismong Espanyol				
C. Mga Kasanayan sa Pagkatuto Isulat ang code ng bawat kasanayan	1.1.1 Naiisaisa ang pagbabago sa panahanan ng mga Pilipino sa ilalim ng Pamahalaang Sentral sa panahon ng mga Espanyol 1.1.2 Naitatala ang mga dahilan ng pagbabago sa panahanan ng mga Pilipino sa ilalim ng Pamahalaang Sentral sa panahon ng mga Espanyol 1.1.3 Naipamamalas ang iba't ibang kakayahan ng mga Espanyol sa pagbabago sa panahanan ng mga Pilipino. AP5KPK – IIIa-1,	1.2.1 Natatalakay ang Pamahalaang Lokal bilang bahagi ng pagbabago sa panahanan ng mga Pilipino sa panahon ng mga Espanyol. 1.2.2. Nagagamit ang graphic organizer sa pagtalakay ng iba't ibang yunit ng Pamahalaang Lokal. 1.2.3. Naipahahayag ang sariling saloobin sa ilalim ng Pamahalaang Lokal bilang bahagi ng pagbabago sa panahanan ng mga Pilipino sa panahon ng mga Espanyol. AP5PKP-IIIa-	Naipamamalas ang mapanuring pag-unawa sa mga pagbabago sa lipunan ng sinaunang Pilipino kabilang ang pagpupunyagi ng ilang pangkat na mapanatili ang kalayaan sa Kolonyalismong Espanyol at ang impluwensya nito sa kasalukuyang panahon. K to 12 AP5KPK-IIIa-1	Naipapaliwanag ang uri ng panahanan	Naipapaliwanag ang uri ng panahanan
II. Nilalaman	Mga Pagbabago sa Panahanan ng mga Pilipino sa Ilalim ng Pamahalaang Sentral sa Panahon ng mga Espanyol	Ang Pamahalaang Lokal bilang Bahagi ng Pagbabago sa Panahanan ng mga Pilipino	Pagbabago sa Panahanan ng mga Pilipino		
III. KAGAMITANG PANTURO					
A. Sanggunian					
1. Mga Pahina sa Gabay ng Guro	CG ph.51	CG ph.51	CG ph.51	CG ph.51	CG ph.51
2. Mga Pahina sa Kagamitang Pang- Mag-aaral					
3. Mga Pahina sa Teksbuk	Kasaysayang Pilipino p. 89-90, Ang Pilipinas sa Iba't Ibang Panahon 5 p. 63-68	Bansang Malaya 5 p. 57-59,		Ang Pilipino sa iba't ibang panahon p. 64-65	Ang Pilipino sa iba't ibang panahon p. 64-65

4. Karagdagang Kagamitan mula sa portal ng Learning Resource	MISOSA Lessons 4-10		MISOSA Lesson 4-10		
B. Iba pang Kagamitang Panturo	projector, laptop, tsart, larawan	laptop, projector, mga larawan, manila paper	tsart, manila paper, pandikit, panulat	Larawan ng panahanan	Larawan ng panahanan
IV. PAMAMARAAN					
A. Balik-Aral sa nakaraang aralin at/o pagsisimula ng bagong aralin	1. Balitaan Magbabalitaan tungkol sa mahahalagang pangyayari sa kasalukuyang pamahalaan. 2. Balik-Aral 🎬 Ano ano ang mga pangyayaring nagbunsod sa pagdating ng mga Espanyol sa Pilipinas? 🎬 Ano ano ang mga pagbabagong ginawa ng mga Espanyol sa panahon ng kanilang pananakop sa Pilipinas? 3. Panimulang Pagtataya Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang bawat tanong at isulat ang titik ng wastong sagot. 1) Anong pagbabago sa panahanan ang ipinatupad ng mga Espanyol sa panahon ng kanilang pamumuno? A. Pinagsama-sama sa malaking pamayanan. B. Pinagsama-sama ang mayayamang pamyanan. C. Pinag-ugnay-ugnay ang magkakaibigang pamayanan. D. Pinanatiling hiwa-hiwalay ang panahanan ng mga Pilipino. 2) Alin sa mga sumusunod ang NAIIBA sa dahilan ng pagbabago sa panahanan ng mga Pilipino sa panahon ng mga Espanyol?	A. Panimulang Gawain 1. Balitaan tungkol sa napapanahong pangyayari sa pamahalaan. 2. Balik-Aral 4. Pagwawasto ng takdang-aralin (Aralin1) 5. Ano ano ang mga panahanang nabuo sa PIlipinas sa ilalim ng Pamahalaang Sentral ng mga Espanyol? 6. Ano ano ang mga dahilan ng pagbabago sa panahanan ng mga Pilipino sa panahon ng mga Espanyol? 3. Panimulang Pagtataya Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang isinasaad ng bawat tanong at isulat ang titik ng wastong sagot. 1. Sa ilalim ng Pamahalaang Lokal, sino ang kinatawan ng gobernador – heneral na nangongolekta ng buwis at nagpapanatili ng katahimikan at kaayusan sa nasasakupan? A. Alcalde-Mayor C. Corregidor B. Cabeza de Barangay D. Gobernadorcillo 2. Sinasabing ang Maynila ay itinatag ni Gobernador-Heneral Miguel Lopez	Paano mo ilalarawan ang panahanan sa panahon ng Espanyol?	Ano ano ang mga uri ng panahanan ng mga unang Pilipino?	Ano ano ang mga uri ng panahanan ng mga unang Pilipino?

	A. Nahirapang makipagkalakalan ang mga tao. B. Naging madali ang pamamahala sa mga nasasakupan. C. Upang mapaunlad ang buhay at pamayanan ng mga Pilipino. D. Naging mabisa at madali ang pagtuturo ng relihiyon at katesismo. 3) Binago ng mga Espanyol ang panahanan ng mga Pilipino sa panahon ng kanilang pananakop at inilipat ang mga Pilipino sa bagong panirahan. Ano ang tawag sa bagong panirahan? A. Reduccion C. Rebolusyon B. Resolusyon D. Repormasyon 4) Bago pa man dumating ang mga Espanyol ay may mga pinuno nang kinikilala ang ating mga ninuno. Ano ang tawag sa hinirang na may pinakamataas na katungkulan sa Pamahalaang Sentral sa panahon ng mga Espanyol? A. Datu C. Gobernadorcillo B. Cabeza D. Gobernador-Heneral 5) Sa panahon ng pananakop ng mga Espanyol ay humirang sila ng pinuno sa kolonya? Sino ang may kapangyarihang magtalaga ng mamumuno sa bansang sakop ng mga Espanyol? A. Ang mga Pilipino C. Ang pangulo ng bansa B. Ang hari ng Espanya D. Ang mas makapangyarihang bansa	de Legazpi. Sa anong katawagan kilala ang Maynila noong panahon ng mga Espanyol? A. Alcaldia B. Barangay C. Ciudad D. Pueblo 3. Ang lalawigan ng Batangas ay may gusaling pampamahalaan, liwasangbayan, simbahan ng parokya at paaralang pambayan at pamparokya. Kilala ang Batangas noong panahon ng pananakop ng mga Espanyol sa tawag na_____________. A. Alcaldia B. Barangay C. Ciudad D. Pueblo 4. Mula sa sistemang encomienda ay umusbong ang ikalawang antas ng pamamahala ng mga Espanyol. Ano ang pamahalaang ipinalit sa sistemang encomienda? A. Pamahalaang Lokal C. Pamahalaang Demokratiko B. Pamahalaang Sentral D. Pamahalaang Parlamentaryo 5. Ang mga lalawigan noong panahon ng mga Espanyol ay nahahati sa pueblo o bayan. Ano ang tawag sa pinunong pambayan noong panahon ng mga Espanyol? A. Mayor C. Alcalde-Mayor B. Gobernadorcillo D. Gobernador-Heneral Original File Submitted and Formatted by DepEd Club Member - visit depedclub.com for more			

B. Paghahabi sa layunin ng aralin	(Ipasusuri sa mga mag-aaral ang mga larawan) Mga Mungkahing Tanong: a) Aling larawan ang panahanan ng mga Pilipino bago dumating ang mga Espanyol? Larawan ng panahanan nang dumating ang mga Espanyol? b) May nabago ba sa panahanan ng mga Pilipino nang dumating ang mga Espanyol? c) Ano anong mga pagbabago?	Pag–uugnayin ang larawan ng mga pinuno at ng pamahalaang lokal na pinamumunuan. (Maaaring baguhin ang larawan / lokalisasyon) Magtatanong ang guro kaugnay ng mga larawan na may kaugnayan sa aralin.	Magbigay ng paglalarawan sa uri ng panahanan sa ating pamayanan	Saan saan makikita ang panahanan ng unang Pilipino?	Saan saan makikita ang panahanan ng unang Pilipino?
C. Pag-uugnay ng mga halimbawa sa bagong aralin	. Gawain 1- Pangkatang-Gawain Pangkat I a. Pagbasa at pag-unawa sa nilalaman ng talata na may kinalaman sa paksang-aralin. b. Ibibigay ng guro ang mga halimbawa ng mga barangay na nakasulat na metacards (maaaring 5 hanggang 10 barangay), mga lugar na makikita sa pueblo (halimbawa: plaza complex, simbahan, convento, bahay ng principalia) c. Idikit sa blankong Manila paper ang nabuong pueblo o bayan gamit ang mga nakasulat sa metacards at bubuo ng concept map. (sumangguni sa talatang ibinigay ng guro para sa wastong ayos ng nabuong pueblo o bayan) 1) Ano ang bumubuo sa pueblo? 2) Ano ang pagkakaiba ng pueblo sa dating tinatawag na barangay?	1. Pangkatang – Gawain Pangkat I Lalawigan ng Batangas Bayan ng San Jose Lungsod ng Lipa Bumuo ng isang maikling dula-dulaan batay sa isinasaad sa talata. Gawing gabay ang mga tanong sa ibaba sa pagsasadula. Pangkat II Pagbasa at pag-unawa sa paksang aralin. Punan ang ilustrasyon sa ibaba ng mga wastong kasagutan sa bawat tanong batay sa paksang nasa activity card. 1) Ano ang tawag sa lalawigang tahimik na? 2) Ano ang tawag sa lalawigang may nagaganap pang kaguluhan? 3) Ano ang tawag sa namumuno sa alcaldia? 4) Ano ang tawag sa namumuno sa Corregimiento? Pangkat III	Pagpapakita ng larawan ng uri ng panahanan	Pagpapakita ng larawan ng panahanan.	Pagpapakita ng larawan ng panahanan.

	3) Ano ano ang makikita sa pueblo? Ang Pueblo o Bayan Ang pueblo o bayan ay ang panahanang binuo ng mga Espanyol sa panahon ng pananakop nila sa Pilipinas. Ito ay binubuo ng pinagsanib sanib na barangay. Sampung ulit ang laki nito kaysa sa dating barangay. Makikita ditto ang plaza complex kung saan nasa sentro ang plaza at sa paligid ang simbahan, katabi ang convent at Pangkat II a. Pagbasa at pag-unawa sa nilalaman ng talata na may kinalaman sa paksang-aralin. b. Pagsasagot ng mga mag-aaral sa gabay na mga tanong sa pamamagitan ng pagpupuno sa concept ladder. Mga gabay na tanong: 1) Ano ang bumubuo sa alcaldia? 2) Alin ang ginagawang kabisera? 3) Ano ano ang matatagpuan sa alcaldia? Pangkat III a. Pagbasa at pag-unawa sa nilalaman ng talata na may kinalaman sa paksang-aralin. b. Isusulat sa metacards ang mga salitang naglalarawan sa Ciudad o Lungsod. (Mga Halimbawa: may malaking populasyon, aktibo sa pulitika, kabuhayan , at kalinangan) c. Iguhit sa sa bond paper ang mga lugar na nakapaligid sa sa ciudad o lungsod. (Mga Halimbawa: larawan ng simbahan, gusaling	Batay sa paksang nasa loob ng parehaba ay bumuo ng isang rap/jingle gamit ang mga kasagutan sa mga tanong tungkol sa paksa Ang Pueblo at Ciudad Ang mga lalawigan ay nahahati sa mga pueblo o bayan noong panahon ng mga Espanyol. Ang bawat pueblo ay may isang poblasyon o kabayanan na sumasakop sa mga baryo at sityo. Tinatawag na gobernadorcillo ang pinunong pambayan na siyang hinirang ng gobernador-heneral. Nagkaroon din ng mga ciudad o lungsod noong panahon ng mga Espanyol. Ang mga bayang may malaking populasyon at naging aktibo sa pulitika, kabuhayan at kalinangan ay binigyan ng tanging karta upang maging lungsod. Napailalaim ang lungsod sa isang konseho o ayuntamiento sa pamumuno ng alcalde Sagutan ang mga sumusunod na tanong at isulat sa metacards gamit ang pentel pen. 1) Ano ang sangay ng pamahalaang lokal na nagmula sa mga lalawigan? Sagot: Pueblo Ang Pueblo at Ciudad Ang mga lalawigan ay nahahati sa mga pueblo o bayan noong panahon ng mga Espanyol. Ang bawat pueblo ay may isang poblasyon o kabayanan na sumasakop sa mga baryo at sityo. Tinatawag na			

	pampamilihan, paaralang pamparokya, pagamutan, at sementeryo) d. Magsasagawa ng concept map na naglalarawan sa Ciudad o Lungsod (ang guro ay maghahanda na ng blankong concept map) Mga gabay na tanong upang makabuo ng concept map. 1) Saan napasailaalim ang kapangyarihan ng namumuno sa ciudad? 2) Ano ano ang mga paglalarawan sa isang ciudad sa panahon ng mga Espanyol? 3) Ano ano ang mga nakapaligid sa ciudad? Pangkat IV a. Basahin at unawaing mabuti ang nilalaman ng paksa sa loob ng kahon Naging bahagi ng pagbabagong ginawa sa panahanan noong panaon ng mga Espanyol ay may kinalaman sa paglilipat sa mga Pilipino sa malalaking pamayanan o reduccion upang maisagawa ng mga misyonero ang pagtuturo ng katesismong katoliko o Doctrina at pagkakaloob ng mga sakramento sa mga katutubo, upang madaling marating ng mga Espanyol at mapamahalaan ang mga nasasakupan, maging mabilis ang paglikom ng buwis sa mamamayan. Ang paglalapit-lapit sa dating layu-layong panahanan ay ginawa rin ng mga Espanyol upang maturuan ng mga bagong industriya at gawaing-kamay ng mga Pilipino nang sa gayon ay	gobernadorcillo ang pinunong pambayan na siyang hinirang ng gobernador-heneral. Nagkaroon din ng mga ciudad o lungsod noong panahon ng mga Espanyol. Ang mga bayang may malaking populasyon at naging aktibo sa pulitika, kabuhayan at kalinangan ay binigyan ng tanging karta upang maging lungsod. Napailalaim ang lungsod sa isang konseho o ayuntamiento sa pamumuno ng alcalde. Sangay ng Pamahalaang Lokal (1) (3) (4) (2) 2) Ano ang sangay ng pamahalaang lokal ang nakapailalim sa isang konseho o ayuntamiento? Sagot: Ciudad 3) Ano ang tawag sa namumuno sa pueblo? Sagot: Gobernadorcillo 4) Ano ang tawag sa namumuno sa Ciudad? Sagot: Alcalde Pangkat IV Magsagawa ng isang panel discussion. Gamitin ang paksang nakasulat sa activity card at mga tanong ditto. Sagutan ang mga sumusunod na tanong at isulat sa metacards gamit ang pentel pen. 1) Ano ang sangay ng pamahalaang lokal na pinamunuan ng mga datu o			

	mapaunlad ang kanilang buhay at pamayanan b. Mamamahagi ng maskara ng mga sumusunod na isusuot na miyembro ng pangkat: maskara ng misyonero – "Ako ay isang misyonero. Maituturo ko na ang katesismong Katoliko at magkakaloob ako ng mga sakramento sa mga katutubo ngayong sila ay nasa malaking pamayanan na". maskara ng pinunong Espanyol – "Ako ay isang Espanyol. Madali ko ng mararating ang aking nasasakupan at mapapamahalaan ngayong nailipat na ang mga katutubo sa malaking pamayanan". maskara ng Espanyol – "Ako ay isang Espanyol. Magiging mabilis na ang paglikom ko ng buwis sa dahil sa ginawang paglilipat sa mga mamamayan sa malalaking pamayanan." maskara ng mga Pilipino – "Kami ay mga Pilipino. Pinaglapit-lapit ang aming dating layo layong panahanan. Tinuruan kami ng mga bagong industriya at gawaing-kamay ng mga Espanyol upang mapaunlad an gaming buhay at pamayanan". Naging bahagi ng pagbabagong ginawa sa panahanan sa panahon ng mga Espanyol ay may kinalaman sa paglilipat sa mga Pilipino sa malalaking pamayanan o reduccion upang maisagawa ng	pinuno ng tribu? Sagot: Barangay 2) Ano ang tawag sa namumuno sa barangay sa panahon ng mga Espanyol? Sagot: Cabeza de barangay Ang Barangay Ang bawat barangay ay mayroon ding mga pinunong tinatawag na cabeza de barangay na pawang mga datu o pinuno ng tribu. Sila ang nangangasiwa sa kapakanan ng mga nasasakupang pamilya. Ang cabeza de barangay ang itinuturing na maliit na gobernadorcillo sa mga kanayunan. Kabilang sila sa principalia kaya nagtatamasa sila ng karapatang ipinagkaloob ng pamahalaang kolonyal. Hindi sila nagbabayad ng buwis at libre din sila sa sapilitang paggawa o polo. a. Ano ang sistemang unang ginamit ng mga Espanyol sa pasimula ng kanilang pamamahala? . b. Bakit binuwag ang sistemang encomienda? c. Ano ang ikalawang antas ng pamamahala ang ipinalit ng mga Espanyol sa sistemang encomienda? d. Ano ang yunit ng pamahalaang lokal ang tumutukoy sa lalawigang tahimik na e. Sino ang namumuno sa Alcaldia?			

	mga misyonero ang pagtuturo ng katesismong katoliko o Doctrina at pagkakaloob ng mga sakramento sa mga katutubo, upang madaling marating ng mga Espanyol at mapamahalaan ang mga nasasakupan, maging mabilis ang paglikom ng buwis sa mamamayan. Ang paglalapit-lapit sa dating layu-layong panahanan ay ginawa rin ng mga Espanyol upang maturuan ng mga bagong industriya at gawaing-kamay ng mga Pilipino nang sa gayon ay mapaunlad ang kanilang buhay at pamayanan. c. Mga mungkahing tanong. 1) Ano ano ang mga dahilan kung bakit inilipat sa malalaking pamayanan ang mga Pilipino? Inaasahang Sagot: upang maisagawa ng mga misyonero ang pagtuturo ng katesismong Katoliko o Doctrina at pagkakaloob ng sakramento sa mga katutubo, madaling marating ng mga Espanyol at mapamahalaan ang mga nasasakupan, maging mabilis ang paglikom ng buwis. 2) Bakit ang dating layu-layong panahanan ng mga Pilipino ay pinaglapit-lapit ng mga Espanyol? Inaasahang Sagot: upang maturuan ng mga bagong indusriya at gawaing-kamay ang mga Pilipino nang sa gayon ay mapaunlad ang kanilang buhay at pamayanan.	f. Ano ang tawag sa lalawigang may kaguluhan pang nagaganap? g. Ano ang tawag sa namumuno sa Corregimiento? h. Ano ang sangay ng pamahalaang lokal ang nagmula sa mga lalawigan? i. Ano ang tawag sa namumuno sa Pueblo? j. Ano ang sangay ng pamahalaang lokal ang napailalim sa isang konseho o ayuntamiento? k. Ano ang tawag sa pinuno sa isang Ciudad? l. Ano ang yunit ng pamahalaang lokal na pinamunuan ng mga datu o pinuno ng tribu? m. Sino ang may kapangyarihang mamuno sa isang barangay? (Gagamit ng Graphic Organizer – Hierarchical Topical Organizer para sa mas malinaw na pagkaunawa sa paksang-aralin).			
D. Pagtatalakay ng bagong konsepto at paglalahad ng bagong kasanayan #1	1) Ano ang mga panahanang nabuo sa panahon ng pamamahala ng mga	Pag-uulat ng pangkat	Pangkatain ang klase at pabigyang hinuha ang larawan ng panahana sa panahon ng Espanyol	Anong uri ng kapaligiran ang nakikita ninyo? Pag-usapan ang uri ng kapaligiran na mahirap marating ng mga misyonero.	Anong uri ng kapaligiran ang nakikita ninyo? Pag-usapan ang uri ng kapaligiran na mahirap marating ng mga misyonero.

	Espanyol sa ilalim ng Pamahalaang Sentral? Mga Dahilan ng Pagbabago sa Panahanan ng Maisagawa ng mga misyonero ang pagtuturo ng Katesismong Katoliko o Doctrina at Madaling marating ng mga Espanyol at Maging mabilis ang paglikom ng Maturuan ng mga bagong industriya at gawaing-kamay ang mga Pilipino nang sa gayon ay Sagot: Pueblo, Alcaldia, Ciudad. 2) Ano ano ang paglalarawan sa Pueblo? (Pag-uulat ng Pangkat I) 🎬 Pinagsanib-sanib na barangay. 🎬 Sampung ulit ang laki kaysa sa dating barangay. 🎬 Makikita ang plaza complex kung saan ang sentro ay plaza at sa paligid ang simbahan, katabi ang convent at sa ibang paligid ang mga bahay ng mga principalia. 3) Ano ano ang paglalarawan sa alcaldia? (Pag-uulat ng Pangkat II) 🎬 Pinagsanib-sanib na pueblo. 🎬 Ang pinakamaunlad na pueblo ang ginagawang kabisera na nasa kapitolyo. 🎬 Matatagpuan dito ang gusaling pampamahalaan, liwasang-bayan, simbahan ng parokya, paaralang pambayan, at pamparokya. 4) Ano ano ang paglalarawan sa Ciudad? (Pag-uulat ng Pangkat III)				

	🎬 Ito ay nasa kapangyarihan ng konseho o ayuntamiento. 🎬 May malaking populasyon, aktibo sa pulitika, kabuhayan, at kalinangan. 🎬 Nakapaligid dito ang simbahan, gusaling pampamilihan, paaralang pamparokya, pagamutan, at sementeryo. 5) Bakit ang dating layo layong panahanan ng mga Pilipino ay pinaglapit lapit ng mga Espanyol? (Pag-uulat ng Pangkat IV) 🎬 Maisagawa ng mga misyonero ang pagtuturo ng Katesismong Katoliko o Doctrina at pagkakaloob ng sakramento sa mga katutubo. 🎬 Madaling marating ng mga Espanyol at mapamahalaan ang mga nasasakupan. 🎬 Maging mabilis ang paglikom ng buwis. 🎬 Maturuan ng mga bagong industriya at gawaing-kamay ang mga Pilipino nang sa gayon ay mapaunlad ang kanilang buhay at pamayanan. (Tanggapin ang mga kaugnay na sagot ng mga mag-aaral. Ang guro ay maaaring magpakita ng mga kaugnay na larawan para sa mas malinaw na pagkaunawa ng mga mag-aaral sa paksang tinatalakay. Ang mga sagot ay ipapaskil sa pisara sa pamamagitan ng mga concept				

	strips o slides presentations gamit ang graphic organizer)				
E. Pagtalakay ng bagong konsepto at paglalahad ng bagong kasanayan #2	May pagbabago bang ginawa ang mga Espanyol sa panahanan ng mga Pilipino? 2. Ano ano ang mga panahanang nabuo sa panahon ng mga Espanyol?	Pagsusuri/Pagtatalakayan (Ipapaskil ng bawat pangkat ang mga sagot na nakasulat sa metacards)	Pag-uulat ng bawat pangkat	Pagsagot sa mga tanong.	Pagsagot sa mga tanong.
F. Paglinang sa Kabihasnan (Tungo sa Formative Assessment)	Naging matagumpay ba ang mga Espanyol sa ginawa nilang pagbabago sa panahanan ng mga Pilipino? Ano ano ang mga kakayahan o kahusayang ipinakita ng mga Espanyol upang magtagumpay sa kanilang layunin? Inaasahang Sagot: Pagiging magiliw sa pakikipag-usap sa mga Pilipino. Kahusayan sa panghihikayat sa mga Pilipino. (maaaring tanggapin ang mga kaugnay na kasagutan)	Gagawin sa pamamagitan ng laro. Pamamaraan: Kukuha ng sampung mag-aaral na naka-blindfold sa gitna ng klase. Bawat isa ay bibigyan ng mga metacards na nakasulat ang bawat sangay ng pamahalaang lokal at mga pinuno nito. Gagamitin ng bawat isa ang lakas ng boses upang mahanap ang kaugnay na salita. Ang Encomienda Pamahalaang Lokal Alcaldi Corregimiento Pueblo Ciudad Barangay Alcalde- Mayor Corregidor Gobernadorcillo Alcalde Cabeza de barangay natitirang mga mag-aaral ay gaganap bilang mga hurado sa mga parehas na nagsasagwa ng laro.	•Magpabuo ng pangkat na may tatlong kasapi lamang (triad). •Ipaliwanag ang pamamaraan sa paggawa ng Gawain B sa LM, ph. •Ipakopya sa papel ang saranggola at ipasulat ang sagot dito.	Pangkatin ang klase. Sagutin ang tanong. Ano anong paraan ang ginawa ng mga misyonero na naging dsahilan ng pagbabago ng panahanan?	Pangkatin ang klase. Sagutin ang tanong. Ano anong paraan ang ginawa ng mga misyonero na naging dsahilan ng pagbabago ng panahanan?
G. Paglalapat ng aralin sa pang-araw-araw na buhay	**Si Mayor Ben Patron ay may tungkulin para sa kapakanan ng kanyang mga nasasakupan. Ang mga mahihirap na nakatira sa mga squatters' area ay inililipat niya sa bagong panahanan upang mapabuti**	**May kabutihan bang naidulot sa mga Pilipino ang pagkakakatatag ng Pamahalaang Lokal bilang bahagi ng pagbabago sa kanilang panahanan noong panahon ng mga Espanyol? Ipaliwanag ang sagot.**	•Gamitin ang kaparehong pangkat sa Gawain B. •Ipaliwanag ang pamamaraan sa paggawa ng Gawain C sa LM, ph. •Ipagawa ang isinasaad ng panuto sa gawain.	Kung ikaw ay lilipat sa isang condominium sa Maynila paano mo iaangkop ang iyong sarili sa iyong bagong kapaligiran?	Kung ikaw ay lilipat sa isang condominium sa Maynila paano mo iaangkop ang iyong sarili sa iyong bagong kapaligiran?

	ang kanilang kalagayang panlipunan. Ano ang nagbunsod kay Mayor Ben Patron upang maisakatuparan ang kanyang layunin para sa mahihirap na kababayan? **Sagot: Ang pagbabago sa panahanan ng mga mahihirap na kababayan ang nagbunsod upang maisakatuparan ni Mayor Patron ang kanyang layunin para sa mga lugar na kanyang nasasakupan.**		•Pag-usapan kung ang kanilang sagot ay ayos na bago ipawasto sa guro		
H. Paglalahat ng Aralin	Ano ano ang dahilan at binago ng mga Espanyol ang panahanan ng mga Pilipino?	1) Ano ang Pamahalaang Lokal na itinatag ng mga Espanyol? Sagot: Ang ikalawang antas ng pamamahala ng mga Espanyol na ipinalit sa sistemang encomienda. 2) Ano ano ang mga yunit o sangay ng Pamahalaang Lokal? Sagot: Alcaldia, Corregimiento, Pueblo, Ciudad, at Barangay 3) Sino sino ang mga namumuno sa bawat sangay ng Pamahalaang Lokal? Sagot: Alcalde-Mayor, Corregidor, Gobernadorcillo, Alcalde, at Cabeza de barangay.	Ano ang pagbabagong naganap sa panahanan sa panaghon ng Espanyol?	Pano mo ipaliliwanag ang uri ng panahanan ng mga Pilipino?	Ano-ano ang uri ng panahanan ng mga Pilipino?
I. Pagtataya ng Aralin	Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang bawat tanong at isulat ang titik ng wastong sagot. 1. Hindi sapat na tanggapin lamang ng mga Pilipino ang Kristiyanismo. Kailangang manatili at maipalaganap ito. Tungo rito ay gumamit ng iba't ibang	Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang isinasaad ng bawat sitwasyon, sagutin ang mga tanong at isulat ang titik ng wastong sagot. 1. May limang yunit o sangay ang Pamahalaang Lokal na itinatag ng mga Espanyol. Aling sangay nito ang pinamumunuan ng isang alcalde-mayor?	Pasagutan ang bahaging Natutuhan Kos a LM, ph.	Punan ang patlang ng tamang sagot	Ipaliwanag ang uri ng panahanan ng mga Pilipino noong panahon ng Espanyol I-isang awit II-Tula III-Pagbabalita

	pamamaraan ang mga Espanyol? Alin sa sumusunod ang isa sa mga paraang ginawa nila? A. Pinaunlad ang mga pamayanan sa Pilipinas . B. Tinuruan ng mga misyonero ang mga katutubo. C. Pinaunlad ng mga Espanyol ang kalakalan sa Pilipinas. D. Binago ng mga Espanyol ang panahanan ng mga Pilipino. 2. Ang bayan ng San Jose sa lalawigan ng Batangas ay matatagpuan sa pagitan ng Lungsod ng Lipa at Lungsod ng Batangas? Alin sa mga sumusunod ang kilala sa tawag na pueblo sa kasalukuyan? (maaaring baguhin at gamitin ng guro ang sariling bayan) A. Lalawigan ng Batangas C. Bayan ng San Jose B. Lungsod ng Batangas D. Lungsod ng Lipa 3. Alin sa mga pangungusap ang naglalarawan sa panahanan ng mga Pilipino sa ilalim ng Pamahalaang Sentral ng mga Espanyol? A. Pinagsanib-sanib ang mga barangay at bumuo ng pueblo. B. Malalaki at magaganda ang mga bahay ng mga Pilipino. C. Nanirahan ang mga Pilipino sa bahay na nasa itaas ng puno. D. Nagpalipat -lipat ng tirahan ang mga Pilipino upang humanap ng ikabubuhay. 4. Ang pagpapakilala ng mga bagong industriya at pagtuturo ng mga gawaingkamay	A. Alcaldia C. Pueblo B. Corregimiento D. Barangay 2. Ang bayan ng San Jose sa Batangas ay maituturing na sagana din sa kasaysayan kung saan sa panahon ng mga Espanyol ay nagtalaga rin ng pinunong pambayan. Sino ang kauna-unahang Gobernadorcillo sa bayan ng San Jose? (maaring gamitin ang gobernadorcillo ng sariling bayan) A. Ignacio delos Santos C. Miguel Ambal B. Antonio Alday D. Vicente Kalalo 3. Mahalaga ang isang pinuno ng pamahalaang lokal para sa pagpapatupad nito ng mga adhikain sa lipunan? Sa kasalukuyan, sino ang pinunong panlalawigan sa Batangas? A. Sofronio Ona C. Vilma Santos -Recto B. Leandro Mendoza D. Hermilando I. Mandanas 4. Mula sa sistemang encomienda ay naitatag ang pamahalaang lokal noong panahon ng mga Espanyol? Bakit binuwag ang sistemang encomienda? A. Nabigo ang pinuno na ipatupad ang sistemang encomienda. B. Dumami ang nag-aklas na Pilipino laban sa sistemang encomienda. C. Naging abusado o mapagmalabis sa pamumuno ang mga encomendero.			

	sa mga Pilipino ay ginawa ng mga Espanyol noon. Bakit ito ginawa ng mga Espanyol? A. Upang mapalapit ang mga Espanyol sa mga pinunong Pilipino. B. Nais ng mga Espanyol na mapaunlad ang buhay at pamayanan ng mga Pilipino. C. Para sa kagustuhang maipalaganap ang Kristiyanismo sa iba't ibang panig ng kapuluan. D. Upang kilalaning may pinakamahusay na paraan ng pananakop sa mga mahihina at maliliit na bansa. 5. Sa panahon ng pamamahala ng kauna-unahang Gobernador-Heneral na si Miguel Lopez de Legazpi ay itinatag niya ang ciudad na kinilala bilang kabisera ng Pilipinas? Aling cuidad ang itinatag niya? A. Lipa B. Cavite C. Batangas D. Maynila	D. Nawalan ng tiwala ang hari ng Espanya sa mga itinalagang encomendero. 5. Barangay ang tawag sa pinakamaliit na yunit ng pamahalaang lokal sa panahon ng mga Espanyol at gayundin noong sinaunang panahon? May pagbabago ba sa naging katawagan sa pinuno ng barangay sa panahon ng mga Espanyol? A. Walang naganap na pagbabago dahil Datu pa rin ang tawag sa namuno kahit noong panahon ng mga Espanyol. B. Tinawag na Cabeza de barangay ang namuno noong panahon ng mga Espanyol samantalang Datu ang tawag noong sinaunang panahon. C. Halos magkapareho ang tungkulin at katawagan kaya walang pagbabago. D. Malayo ang pagbabagong ginawa sa katawagan sa namumuno noong mga sinaunang panahon.			
J. Karagdagang Gawain para sa takdang- aralin at remediation	Magsaliksik para sa mga sumusunod na tanong at isulat ang mga kasagutan sa noytbuk. 1) Sino ang kauna-unahang gobernadorcillo o mayor sa inyong bayan? 2) Ang kasalukuyan bang kaanyuan o paglalarawan sa inyong bayan ay may bakas pa ng impluwensiya ng mga Espanyol sa pagbabagong ginawa nila	1) Mga tungkulin ng mga sumusunod na pinuno: 🎬 Alcalde 🎬 Corregidor 🎬 Alcalde-Mayor 🎬 Gobernadorcillo 🎬 Cabeza de barangay 2) Isulat ang mga kasagutan sa short bond paper gamit ang graphic organizer. 3) Isulat sa kwaderno ang kahulugan ng salitang "Principalia".	Mag-survey ka sa sarili mong barangay. Gamitin mo ang pormat na ito.	Alamin ang katayuan ng mga Pilipino bago dumating ang Espanyol at sa panahon ng kolonyalismo.	Alamin ang katayuan ng mga Pilipino bago dumating ang Espanyol at sa panahon ng kolonyalismo.

	sa panahanan sa panahon ng kanilang pamamahala? Patunayan ang iyong sagot. (Maaaring magpakita ng kasalukuyang larawan o kaanyuan ng inyong bayan na may kaugnayan sa araling tinalakay)				
V. MGA TALA					
VI. PAGNINILAY	.				
A. Bilang ng mag-aaral na nakakuha ng 80% sa pagtataya.	___Lesson carried. Move on to the next objective. ___Lesson not carried. _____% of the pupils got 80% mastery	___Lesson carried. Move on to the next objective. ___Lesson not carried. _____% of the pupils got 80% mastery	___Lesson carried. Move on to the next objective. ___Lesson not carried. _____% of the pupils got 80% mastery	___Lesson carried. Move on to the next objective. ___Lesson not carried. _____% of the pupils got 80% mastery	___Lesson carried. Move on to the next objective. ___Lesson not carried. _____% of the pupils got 80% mastery
B. Bilang ng mga-aaral na nangangailangan ng iba pang gawain para sa remediation	___Pupils did not find difficulties in answering their lesson. ___Pupils found difficulties in answering their lesson. ___Pupils did not enjoy the lesson because of lack of knowledge, skills and interest about the lesson. ___Pupils were interested on the lesson, despite of some difficulties encountered in answering the questions asked by the teacher. ___Pupils mastered the lesson despite of limited resources used by the teacher. ___Majority of the pupils finished their work on time. ___Some pupils did not finish their work on time due to unnecessary behavior.	___Pupils did not find difficulties in answering their lesson. ___Pupils found difficulties in answering their lesson. ___Pupils did not enjoy the lesson because of lack of knowledge, skills and interest about the lesson. ___Pupils were interested on the lesson, despite of some difficulties encountered in answering the questions asked by the teacher. ___Pupils mastered the lesson despite of limited resources used by the teacher. ___Majority of the pupils finished their work on time. ___Some pupils did not finish their work on time due to unnecessary behavior.	___Pupils did not find difficulties in answering their lesson. ___Pupils found difficulties in answering their lesson. ___Pupils did not enjoy the lesson because of lack of knowledge, skills and interest about the lesson. ___Pupils were interested on the lesson, despite of some difficulties encountered in answering the questions asked by the teacher. ___Pupils mastered the lesson despite of limited resources used by the teacher. ___Majority of the pupils finished their work on time. ___Some pupils did not finish their work on time due to unnecessary behavior.	___Pupils did not find difficulties in answering their lesson. ___Pupils found difficulties in answering their lesson. ___Pupils did not enjoy the lesson because of lack of knowledge, skills and interest about the lesson. ___Pupils were interested on the lesson, despite of some difficulties encountered in answering the questions asked by the teacher. ___Pupils mastered the lesson despite of limited resources used by the teacher. ___Majority of the pupils finished their work on time. ___Some pupils did not finish their work on time due to unnecessary behavior.	___Pupils did not find difficulties in answering their lesson. ___Pupils found difficulties in answering their lesson. ___Pupils did not enjoy the lesson because of lack of knowledge, skills and interest about the lesson. ___Pupils were interested on the lesson, despite of some difficulties encountered in answering the questions asked by the teacher. ___Pupils mastered the lesson despite of limited resources used by the teacher. ___Majority of the pupils finished their work on time. ___Some pupils did not finish their work on time due to unnecessary behavior.
C. Nakatulong ba ang remediation? Bilang ng mag-aaral na nakaunawa sa aralin.	___ of Learners who earned 80% above	___ of Learners who earned 80% above	___ of Learners who earned 80% above	___ of Learners who earned 80% above	___ of Learners who earned 80% above
D. Bilang ng mga mag-aaral na magpapatuloy sa remediation	___ of Learners who require additional activities for remediation	___ of Learners who require additional activities for remediation	___ of Learners who require additional activities for remediation	___ of Learners who require additional activities for remediation	___ of Learners who require additional activities for remediation
E. Alin sa mga istratehiyang pagtuturo ang nakatulong ng lubos? Paano ito nakatulong?	___Yes ___No ____ of Learners who caught up the lesson	___Yes ___No ____ of Learners who caught up the lesson	___Yes ___No ____ of Learners who caught up the lesson	___Yes ___No ____ of Learners who caught up the lesson	___Yes ___No ____ of Learners who caught up the lesson

F. Anong suliranin ang aking naranasan na nasolusyunan sa tulong ng aking punungguro at superbisor?	___ of Learners who continue to require remediation	___ of Learners who continue to require remediation	___ of Learners who continue to require remediation	___ of Learners who continue to require remediation	___ of Learners who continue to require remediation
G. Anong kagamitan ang aking nadibuho na nais kong ibahagi sa mga kapwa ko guro?	*Strategies used that work well:* **___Metacognitive Development**: **Examples:** Self assessments, note taking and studying techniques, and vocabulary assignments. **___Bridging**: **Examples:** Think-pair-share, quick-writes, and anticipatory charts. **___Schema-Building**: **Examples:** Compare and contrast, jigsaw learning, peer teaching, and projects. **___Contextualization**: **Examples:** Demonstrations, media, manipulatives, repetition, and local opportunities. **___Text Representation**: **Examples:** Student created drawings, videos, and games. **___Modeling**: **Examples:** Speaking slowly and clearly, modeling the language you want students to use, and providing samples of student work. ***Other Techniques and Strategies used:*** ___ *Explicit Teaching* ___ Group collaboration ___Gamification/Learning throuh play ___ Answering preliminary activities/exercises ___ Carousel ___ Diads ___ Differentiated Instruction ___ Role Playing/Drama ___ Discovery Method ___ Lecture Method ***Why?*** ___ Complete IMs	*Strategies used that work well:* **___Metacognitive Development**: **Examples:** Self assessments, note taking and studying techniques, and vocabulary assignments. **___Bridging**: **Examples:** Think-pair-share, quick-writes, and anticipatory charts. **___Schema-Building**: **Examples:** Compare and contrast, jigsaw learning, peer teaching, and projects. **___Contextualization**: **Examples:** Demonstrations, media, manipulatives, repetition, and local opportunities. **___Text Representation**: **Examples:** Student created drawings, videos, and games. **___Modeling**: **Examples:** Speaking slowly and clearly, modeling the language you want students to use, and providing samples of student work. ***Other Techniques and Strategies used:*** ___ *Explicit Teaching* ___ Group collaboration ___Gamification/Learning throuh play ___ Answering preliminary activities/exercises ___ Carousel ___ Diads ___ Differentiated Instruction ___ Role Playing/Drama ___ Discovery Method ___ Lecture Method ***Why?***	*Strategies used that work well:* **___Metacognitive Development**: **Examples:** Self assessments, note taking and studying techniques, and vocabulary assignments. **___Bridging**: **Examples:** Think-pair-share, quick-writes, and anticipatory charts. **___Schema-Building**: **Examples:** Compare and contrast, jigsaw learning, peer teaching, and projects. **___Contextualization**: **Examples:** Demonstrations, media, manipulatives, repetition, and local opportunities. **___Text Representation**: **Examples:** Student created drawings, videos, and games. **___Modeling**: **Examples:** Speaking slowly and clearly, modeling the language you want students to use, and providing samples of student work. ***Other Techniques and Strategies used:*** ___ *Explicit Teaching* ___ Group collaboration ___Gamification/Learning throuh play ___ Answering preliminary activities/exercises ___ Carousel ___ Diads ___ Differentiated Instruction ___ Role Playing/Drama ___ Discovery Method ___ Lecture Method ***Why?***	*Strategies used that work well:* **___Metacognitive Development**: **Examples:** Self assessments, note taking and studying techniques, and vocabulary assignments. **___Bridging**: **Examples:** Think-pair-share, quick-writes, and anticipatory charts. **___Schema-Building**: **Examples:**Compare and contrast, jigsaw learning, peer teaching, and projects. **___Contextualization**: **Examples:** Demonstrations, media, manipulatives, repetition, and local opportunities. **___Text Representation**: **Examples:** Student created drawings, videos, and games. **___Modeling**: **Examples:** Speaking slowly and clearly, modeling the language you want students to use, and providing samples of student work. ***Other Techniques and Strategies used:*** ___ *Explicit Teaching* ___ Group collaboration ___Gamification/Learning throuh play ___ Answering preliminary activities/exercises ___ Carousel ___ Diads ___ Differentiated Instruction ___ Role Playing/Drama ___ Discovery Method ___ Lecture Method ***Why?***	*Strategies used that work well:* **___Metacognitive Development**: **Examples:** Self assessments, note taking and studying techniques, and vocabulary assignments. **___Bridging**: **Examples:** Think-pair-share, quick-writes, and anticipatory charts. **___Schema-Building**: **Examples:** Compare and contrast, jigsaw learning, peer teaching, and projects. **___Contextualization**: **Examples:** Demonstrations, media, manipulatives, repetition, and local opportunities. **___Text Representation**: **Examples:** Student created drawings, videos, and games. **___Modeling**: **Examples:** Speaking slowly and clearly, modeling the language you want students to use, and providing samples of student work. ***Other Techniques and Strategies used:*** ___ *Explicit Teaching* ___ Group collaboration ___Gamification/Learning throuh play ___ Answering preliminary activities/exercises ___ Carousel ___ Diads ___ Differentiated Instruction ___ Role Playing/Drama ___ Discovery Method ___ Lecture Method

	___ Availability of Materials ___ Pupils' eagerness to learn ___ Group member's collaboration/cooperation in doing their tasks ___ Audio Visual Presentation of the lesson	___ Complete IMs ___ Availability of Materials ___ Pupils' eagerness to learn ___ Group member's collaboration/cooperation in doing their tasks ___ Audio Visual Presentation of the lesson	___ Complete IMs ___ Availability of Materials ___ Pupils' eagerness to learn ___ Group member's collaboration/cooperation in doing their tasks ___ Audio Visual Presentation of the lesson	___ Complete IMs ___ Availability of Materials ___ Pupils' eagerness to learn ___ Group member's collaboration/cooperation in doing their tasks ___ Audio Visual Presentation of the lesson	***Why?*** ___ Complete IMs ___ Availability of Materials ___ Pupils' eagerness to learn ___ Group member's collaboration/cooperation in doing their tasks ___ Audio Visual Presentation of the lesson